

Sakens gang

Saksnummer Møtedato Utvalg

2026/3	10.03.2026	Formannskapet
2026/1	10.03.2026	Livsløpsutvalget
2026/1	10.03.2026	Forvaltningsutvalget
2026/6	19.03.2026	Kommunestyret
2026/1	24.03.2026	Felles råd for eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse
2026/3	23.03.2026	Ungdomsrådet

Høring om det offentlige grunnskoletilbudet i Lesja kommune

Saken gjelder

Høring.

Bakgrunn

Innspill etter formannskapsmøte og utvalgsmøter 10.03.26 er innarbeidet i saken. Det er også utført nødvendig justeringer for bedre flyt i teksten.

Sak om budsjett og økonomiplan 2025 ble behandlet i kommunestyremøte 12.12.2024. Vedtaket om sammenslåing av ungdomstrinnene ble oversendt til Statsforvalteren i Innlandet for lovlighetskontroll. Statsforvalterens lovlighetskontroll har ikke avdekket feil ved Lesja kommunestyrets vedtak av 12.12.2024 i sak 63/2024 punkt 6 som gjør det ugyldig jf. kommuneloven § 27-3 fjerde ledd. Dette betyr at kommunens vedtak er lovlig.

25.02.25 mottok Lesja kommune anmodning om uttalelse angående Fjellnær friskule sin søknad om å etablere en kristen grunnskole i eksisterende skolebygg på Lesjaskog skole.

30.04.25 sak om uttale til Utdanningsdirektoratet behandlet i formannskapet, kommunestyret behandlet saken 08.05.25.

22.12.25 mottok Lesja kommune kopi av vedtak fra Utdanningsdirektoratet. Godkjenningen innebærer at Fjellnær friskole kan etablere privat friskole med kristen formålsparagraf. Godkjenningen gjelder innenfor en periode på 3 år.

07.01.26 drøfting av Utdanningsdirektoratets vedtak om godkjenning av Fjellnær friskole.

05.02.26 Kommunestyret fatter følgende vedtak for videre arbeid:

1. Kommunedirektør gis fullmakt til å iverksette nødvendige prosesser for nedleggelse av Lesjaskog skole.

2. Lesja kommune benytter seg ikke av klageadgangen og påklager vedtaket fra Utdanningsdirektoratet Lesja kommune tar vedtaket til etterretning.
3. Kommunedirektøren kan forhandle om avhending, men ikke utleie, av skolebygget i tilfelle nedleggelse av Lesjaskog skule. At kommunen får reduserte driftsutgifter ved avhending skal tillegges stor vekt ved prissetting.
4. Avhending av skolebygget forutsetter nedleggelse av Lesjaskog skole.
5. Det kan ikke inngås avtaler om fremtidig økonomisk støtte til friskolen, obligatorisk tilbakekjøp av skolebygg eller gjenoppretting av offentlig skolested.

Denne saken vil omhandle nedleggelse av Lesjaskog skole. Avhending av skolebygg blir behandlet i egen sak.

Skolefaglig hensyn

Nedlegging av en offentlig grunnskole vil få betydning for det helhetlige skoletilbudet i Lesja kommune. Høsten 2025 ble ungdomstrinnene ved Lesja skole og Lesjaskog skole slått sammen, og i dag er det 66 elever på ungdomstrinnet.

Dersom ungdomstrinnet ved Lesja skole blir redusert, vil det gi begrensninger i hvordan skolen organiserer undervisningen og skoledriften.

Felles ungdomstrinn vil gi større muligheter for tolærerordning, eller alternative organiseringer. Større klasser gir større grunnlag for tolærerordning (økt lærertetthet), som igjen gir lærerne en større pedagogisk handlefrihet i undervisningen. Det vil være en god løsning å ha så store klasser at man kan ha to lærere i klasserommet. Det gir skolen og lærerne fleksibilitet i undervingen.

Et mindre ungdomstrinn vil gi reduserte muligheter til tolærerordning. Konsekvensen kan bli sammenslåtte klassetrinn/fådeling ved redusert elevtall på ungdomstrinnene. I basisfagene norsk, engelsk og matematikk er det krevde å opprettholde en fådeling, her vil det trolig bli nødvendig å dele klassene. Konsekvensen vil være at skolen trenger flere lærere for å organisere undervisningen, noe som gir økte lønnskostnader. Det vil ikke være økonomisk forsvarlig å opprettholde tolærerordning i mindre klasser.

Nærskoleprinsippet

Opplæringsloven §2-6 sier at elevene har rett til å gå på en skole i nærmiljøet og at kommunen kan gi forskrift om skolekretser. Ved tildeling av skoleplass og fastsetting av skolekrets skal kommunen legge vekt på hva som ligger nærmest hjemmet. Kommune kan også ta hensyn til topografi, trafikkforhold, kapasitet på skolene og at barn i samme nabolag skal få gå på samme skole.

Lesja kommune har ikke vedtatt egen forskrift for skolekretser. Familiene som bor midt imellom skolene velger selv hvilken skole barnet skal gå på. Nedleggelse av Lesjaskog skole vil føre til at det er en offentlig grunnskole i kommunen. Lesja skole vil være nærskolen for alle elever i grunnskolealder.

Felles skoleledelse

I budsjett- og økonomiplan for 2025 ble det vedtatt en felles skoleledelse for de to offentlige grunnskolene i Lesja kommune. Vedtaket skal iverksettes senest høsten 2026. Det er jobbet med vedtaket, men på grunn av usikkerheten knyttet til nedleggelsen av grunnskoletilbudet på Lesjaskog er videre arbeid utsatt. Kommunen har tre skoleledere som samarbeider svært

tett og løser oppgavene i fellesskap. Lederne definerer seg som skolelederteamet i kommunen og fellesskapet oppleves som en stor styrke for lederne.

Dersom dagens skoletilbud opprettholdes, vil det være en styrke for profesjonsfellesskapet til skolelederne. Dagens samarbeid vil da opprettholdes.

Dersom Lesjaskog skole blir lagt ned vil det være to skoleledere i det offentlige grunnskoletilbudet. Samarbeid med rektor v/Fjellnær friskule kan opprettes, men det krever at det også er et ønske om å samarbeide med kommunen. På noen områder vil det ikke være like aktuelt med et samarbeid. Samarbeid om læreplaner for Fjellnær friskule vil være utfordrende pga. synliggjøring i læreplanene og særlig utvidelse av overordnet del. Nedleggelse av Lesjaskog skole vil svekke profesjonsfellesskapet til skolelederne.

Ansatte

Sammenslåing av ungdomstrinnene i august 2025 ga et større profesjonsfellesskap for lærerne på ungdomstrinnet og et større klasse- og skolemiljø for elevene.

Opprettholdelse av et felles ungdomstrinn vil være en styrke for skoletilbudet i kommunen. Det gjelder særlig lærere på ungdomstrinnet som er avhengig av gode faglige refleksjoner om blant annet vurderingsforskriften og vurderingspraksis.

Dersom dagens elevtall holder seg stabile og alle som før har gått på Lesjaskog skole velger å bytte skole, vil det være 18 færre elever på ungdomstrinnet ved Lesja skole høsten 2026. Redusert elevtall på ungdomstrinnet vil føre til færre lærere som jobber på ungdomstrinnet. Et godt profesjonsfellesskap er viktig i de fleste yrker, men det er en særlig viktig i arbeidet med vurdering og karaktersetting i ungdomstrinnet.

Det kan ikke utelukkes at lærere som i dag jobber i den offentlige grunnskolen søker arbeid ved Fjellnær friskule, det kan gi motsatt effekt. Innen noen fagområder har kommunen allerede i dag få ansatte, det gjelder særlig språklærere. Dersom språklærerne velger å si opp sitt arbeidsforhold i kommunen, vil det være helt nødvendig å rekruttere innenfor fagområdet, uavhengig om det helhetlige bilde er overtallighet i skolen.

Et redusert elevgrunnlag vil føre til færre ansatte i skolen og et mindre profesjonsfellesskap for lærerne.

Andre berørte fag- og yrkesgrupper

- I dag har Lesja kommune et utvidet tilbud av helsesykepleiere for grunnskolene. Nedleggelse av Lesjaskog skole vil endre ressursbehovet for skolehelsetjenesten. Et ungdomstrinn gir endret behov som følge av at en helsesykepleier kan hjelpe flere elever. Skolene har helsesykepleiere med stor grad av tilstedeværelse på skolene.
- Stilling som barne- og ungdomskontakt. Det vil være et behov for en gjennomgang for hvilke funksjoner, oppgaver og omfang stillingen skal ha ved redusert elevtall i grunnskolen.

- Nedleggelse av det offentlige grunnskoletilbudet på Lesjaskog skole vil føre til at behovet for vaktmestere og renholdere vil falle bort.
- Nedleggelse av det offentlige grunnskoletilbudet på Lesjaskog skole vil føre til at behovet for ansatte til SFO vil falle bort.
- Ved avhending av bygg må plassering og organisering av biblioteket drøftes.

Skoledrift

Pr. i dag har ikke Fjellnær friskule godkjenning fra Statsforvalteren i Innlandet eller driftstillatelse fra Utdanningsdirektoratet. Godkjenningene vil trolig ikke være på plass før til sommeren. Ved manglende driftstillatelsen høsten 2026, vil hele grunnskoletilbudet til Lesja kommune bli samlet på Lesja skole.

Elevgrunnlaget for 1.-10. trinn vil da være:

Klassetrinn	Antall elever Lesja skole	Antall elever Lesjaskog	Antall elever totalt i Lesja kommune
1.trinn	17	3	20
2. trinn	10	10	20
3. trinn	12	2	14
4. trinn	14	6	20
5.trinn	15	4	19
6.trinn	15	9	24
7.trinn	17	8	25
8.trinn	6	6	12
9.trinn	13	2	15
10.trinn	12	10	22
	131	60	191

En minimumsbemanning jf. pedagognormen for hovdetrinnene, totalt 191 elever vil da være:

1.-4. trinn, 4,93 pedagoger

5.-7. trinn, 3,4 pedagoger

8.-10. trinn, 2,45 pedagoger

Pedagognormen tar utgangspunkt i behov for pedagoger til ordinær undervisning. I tillegg vil det være behov for ansatte til individuelt tilrettelagt opplæring og grunnleggende norskundervisning. Kommunen vil være ansvarlig for kostnader til lovpålagt individuelt tilrettelagt opplæring og skolehelsetjenester til Fjellnær friskule.

Barnets beste

Barns rett til å uttale seg om forhold som berører er hjemlet i barnekonvensjonen artikkel 12. Hva som er barnets syn, skal undersøkes og vektas i samsvar med alder og modenhet. Det er frivillig å uttale seg og det er tilstrekkelig at barna mener noe om enkelte sider av saken.

Det er et prinsipp at barn skal lyttes ut direkte. Alle elever fra 5.-10. trinn har fått mulighet til å bli hørt. For at prinsippet om at barn og unge skal bli lyttet ut direkte har det blitt lagt til rette for møter mellom kommunalsjef for helse og oppvekst og elevene.

Elevene på ungdomstrinnet er de som i størst grad har opplevd konsekvensene av sammenslåingen av ungdomstrinnene. Noen elever er opptatt av at sammenslåing preger fritiden. Selv om ingen må stå opp tidligere, tilbringes mer av tiden på buss. Andre elever er opptatt av å gi uttrykk for at sammenslåingen er det beste som har skjedd dem og at det er en positiv opplevelse at klassen har blitt større. Andre peker på negative konsekvenser som mindre lærertetthet nå som klassene er større, men påpeker at de har flere venner nå. En elev løftet frem at klassen er så stor at den må deles i flere timer, da oppleves hensikten med sammenslåingen som unødvendig. En av elevene mente at det beste for elevene fra Lesjaskog hadde vært at Fjellnær friskule var i drift allerede fra høsten 2025. Eleven ser at årets 9.trinns elever risikerer å få et skolebytte hvert skoleår gjennom hele ungdomsskoleløpet. Elevene på ungdomstrinnet har lite innspill og meninger om organisering av skoledrifta, utover at det oppleves uheldig/unødvendig med deling av klasser og mindre lærertetthet. Oppsummert har ungdomstrinnet flest meninger knyttet til

- Det brukes mer tid til å sitte på buss
- Mindre lærertetthet
- Positivt at klassene har blitt større, opplevelse av å ha flere venner.

Elevene på mellomtrinnene har ikke de samme forutsetningene gjennom egne erfaringer slik som elevene på ungdomstrinnet. Alle gir uttrykk for at de ønsker å fortsette å gå på egen nærscole. Noen har eldre søsken som nå bruker mer tid på buss, dette opplever de som negativt. Elevene er opptatt av om det er plass på skolen når klasser blir slått sammen, og at kan bli mer uro når mange samles. Mange av elevene uttrykker at det kan være positivt å få flere venner. Det er barn som uttrykker bekymring for hva som skjer dersom Fjellnær friskule ikke kommer i gang med skoledrift fra høsten 2026.

Nedleggelse av Lesjaskog skole vil gi lengre reisevei for 1.-10. trinns elever som ønsker et offentlige skoletilbud. Tilknytning til nærmiljø, identitet, behov for omsorg vil likevel ivaretas dersom man velger det offentlige grunnskoletilbudet på Lesja. Alle barn har rett til utdanning jf. opplæringsloven, retten til vil bli ivaretatt uavhengig av hvilket skoletilbud man velger. Økonomi er en faktor som kan tillegges vekt i en barnets beste vurdering. Et argument for sammenslåing var å bevare kvaliteten på opplæringstilbudet, redusert elevtall kan få motsatt effekt. Kommunen kan også få økte utgifter til individuelt tilrettelagt opplæring på grunn av organisering. Hensyn til ungdommens mulighet til flere venner taler for at ungdomstrinnet fortsatt bør bestå som i dag, det samme gjelder hensyn til økonomi. Det tillegges derfor mindre vekt til hensynet til lengre reisevei og mer tid til skoleskyss. Det konkluderes med at barnets beste er å ha et samlet ungdomstrinn på Lesja skole som i dag.

Vurdering

Det finnes ikke lov- og forskriftsbestemte regler for hvor lang fristen til uttale skal være i saker om skolestruktur. Hvor godt eller dårlig saken er kjent i kommunen bør legges til grunn for høringsfrist. Fjellnær friskule søkte Utdanningsdirektoratet om godkjenning i desember 2024, og det er godt kjent gjennom politiske møter og media.

Foreldre i skole og barnehage, samt ansatte inne oppvekstsektoren er orientert om pågående arbeid med å etablere en privat skole. I arbeidet med å lytte ut barn og unge i skolene var alle elvene kjent med saken om nedleggelse av det offentlige skoletilbudet. Hensynet til Fjellnær friskule og tidsfrister i prosessen med å få driftstillatelse fra

Utdanningsdirektoratet legges til grunn for kort høringsfrist. Høringsfrist blir derfor satt til 01.04.2026.

Godkjenning fra Statsforvalteren Innlandet og Utdanningsdirektoratet vil trolig ikke være avklart til saken skal behandles i kommunestyre 16.04.26. Manglende driftstillatelse gir usikkerhet knyttet til nedlegges og videre skoledrift av det skoletilbudet ved Lesjaskog.

Ut fra skolefaglige hensyn er kommunedirektøren bekymret for at tilbudet og kvaliteten i den offentlige skolen skal bli betydelig redusert med så vesentlig nedgang i elevtallet.

Dokumenter

Vedlegg

- 1 Vedtak om godkjenning av ny grunnskole etter privatskoleloven - Fjellnær friskule SA (org.nr. 93.pdf)
- 2 Saksprotokoll Fullmakt for prosess, nedleggelse av Lesjaskog skole
- 3 Saksprotokoll Uttalelse om Fjellnær friskule SA - anomodning fra Utdanningsdirektoratet

Innstilling:

Saken sendes på høring, med høringsfrist 1. april 2026.

Per Dag Hole
kommunedirektør

Formannskapetets behandling av sak 3/2026 i møte den 10.03.2026:

Behandling

Forslag til uttalelse fra formannskapet fra Emil Nørstebø (A):

Det skilles tydeligere i saken mellom de primære konsekvenser av nedlegging av Lesjaskog skole, og de sekundære konsekvensene av oppstart av privatskole. Det må fremkomme klart at kommunen kun har ansvar for de primære konsekvenser, men må forholde seg til de sekundære.

Eksempel fra side 4 i saken:

Primær konsekvens: Nedleggelse av Lesjaskog skole vil gi lengre reisevei for 1.-10. trinnselever som ønsker et offentlige skoletilbud.

Sekundær konsekvens: Det konkluderes med at barnets beste er å ha et samlet ungdomstrinn på Lesja skole som i dag.

Forslaget til uttale ble enstemmig bifalt.

Vedtak

Livsløpsutvalgets behandling av sak 1/2026 i møte den 10.03.2026:

Behandling

Høringssaken skolestruktur Lesja kommune, innspill Livsløp 10.03.26

:

Statsforvalteren hadde ingen merknad til Lesja kommunes behandlingen av saken. Det stemmer ikke. Statsforvalter hadde følgende merknad:

Statsforvalteren bemerker imidlertid i vedtaket at når en sak om endring av skolestruktur behandles i forbindelse med en budsjettsak, er ikke saken like tilgjengelig for innbyggerne som hvis den hadde vært fremmet som egen sak. Da er det viktig at kommunen på annen måte informerer godt. Det kunne blitt gjort ved å publisere en egen sak på kommunens hjemmeside, for å synliggjøre prosessen og gjøre den mer åpen og tilgjengelig for innbyggerne. Videre er det en svakhet ved medvirkningsprosessen at det ikke ble gjennomført en egen høringsprosess i skolesaken. Dette ville kunnet skape bedre tillit til prosessen og avgjørelsen blant kommunens innbyggere.

<https://www.statsforvalteren.no/innlandet/kommunal-styring/kommunalrett/le-sja-kommune-sitt-vedtak-om-sammenslaing-av-ungdomsskoetrinnene-er-lovlig/>

Barnets beste;

- Det bør opplyses hvordan elevenes medvirkning er gjennomført, hvilken spørre- / intervjuform som ble benyttet og hvordan svarene er referert
- Det må tas inn: - En privat 1. - 10. skole på Lesjaskog vil sikre at alle elever i Lesja får gjennomføre hele grunnskolen på nærmiljøskolen sin, noe som er et bærende prinsipp i Opplæringsloven.
- Folkehelseperspektivet er utelatt, det er et krav at det skal vurderes i denne type saker.
- Reisevei og tid på buss sett i sammenheng med både skole og fritidsaktiviteter bør vurderes i et folkehelseperspektiv

Andre berørte fag- og yrkesgrupper;

- I dag har Lesja kommune et utvidet tilbud av helsesykepleiere for grunnskolene. Nedleggelse av Lesjaskog skole vil endre ressursbehovet for skolehelsetjenesten.
- Dette er ikke riktig og må rettes opp. Ressursbehovet for helsesykepleiere vil være uendret, det vil totalt sett være samme antall elever.
- Stilling som barne- og ungdomskontakt. Det vil være et behov for en gjennomgang for hvilke funksjoner, oppgaver og omfang stillingen skal ha ved redusert elevtall i grunnskolen.
- Det vil ikke være redusert antall elever i grunnskolen, elevene vil fra 1. - 10. kl. være fordelt på to skoler
- Det bør klargjøres og tas med hvilke tjenester som Lesja kommune skal yte til alle elever i kommunen, både på offentlig og privat skole

Vedtak

Forvaltningsutvalgets behandling av sak 1/2026 i møte den 10.03.2026:

Behandling

Kommunedirektøren orienterte om sak til høring om det offentlige grunnskoetilbudet i Lesja kommune.

Forvaltningsutvalget tar orienteringen til etterretning, med de forslag til endringer som ble fremmet i formannskapet

Vedtak

Kommunestyrets behandling av sak 6/2026 i møte den 19.03.2026:

Behandling

Votering

Votering startet: 19.03.2026 19:50:42 og avsluttet: 19.03.2026 19:50:43

Forslaget er enstemmig vedtatt

Stemte for partier: SP (6 stemmer), UAV (4 stemmer), AP (4 stemmer), H (2 stemmer)

Stemte for personer: Elin Randi Johnson (AP), Emil Nørstebø (AP), Gry Sletta (AP), Liv Enstad (AP), Audun Holsbrekken (H), Roy Kjetil Bryggen (H), Anna Olea Bakken (UAV), Dag Christian Hole (SP), Erik Engen (SP), Erling Lyftingsmo (SP), Mariann Skotte (SP), Odd Andre Morken (SP), Eivind Bakken (UAV), Ellen Sørungård Syse (UAV), Erik Slettahaug (UAV), Tor Marius Sanden (UAV)

Vedtak

Saken sendes på høring, med høringsfrist 1. april 2026.